

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 4Stk/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018200489
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Matulník
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:1018200489.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: ÚEOS - Komercia, a.s., so sídlom Kocelova 9, 821 08 Bratislava, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou: AK GRUBER, s.r.o., so sídlom Janka Kráľa 3, 974 01 Banská Bystrica proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 31650/2018/153/RK zo dňa 20. marca 2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6S/57/2018-127 zo dňa 10. marca 2022, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. marca 2022, č. k. 6S/57/2018-127, z r u š u j e a v e c v r a c i a Správnemu súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo dňa 10. marca 2022, č. k. 6S/57/2018-127, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky žalovaného 31650/2018/153/RK zo dňa 20. marca 2018, ktorým postupom podľa § 61 ods. 2 a?3 v? spojení s § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o?správnom konaní (správny poriadok) v?znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „správny poriadok“) rozklad žalobcu zamietla (ďalej aj ako „druhostupňové správne rozhodnutie“) a rozhodnutie žalovaného č. 31650/2018/153 zo dňa 26. februára 2018 potvrdila. Uvedeným prvostupňovým správnym rozhodnutím žalovaný v správnom konaní vo veci prejednávania a zistenia zodpovednosti za iný správny delikt znalca, začatom upovedomením č. 41861/2017/153 zo dňa 15. mája 2017, rozhodol o vine žalobcu, že v písomnom vyhotovení znaleckého úkonu č. 150/2016, vypracovanom v Bratislave 15. augusta 2016, pre zadávateľa Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, vo veci „stanovenia všeobecnej hodnoty vybraných zložiek majetku SPP-distribúcia, a.s. plynomerov a prepočítavačov v rámci regulačných staníc nachádzajúcich sa v lokálnych centrách (LC) Bratislava, Nitra, Nové Mesto nad Váham, Zvolen, Žilina a Košice, plynovodov a plynových prípojk a vyčlenených zložiek majetku VSD a. s.- elektrické stanice“ k dátumu 31. december 2015:

1. na strane 3 (časť posudok) uviedol vykonanie obhliadok, avšak z obsahu znaleckého úkonu nie je zrejmé, kedy došlo k ich vykonaniu, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v snení neskorších predpisov (ďalej len „ZoZTP“ alebo „zákon č. 382/2004 Z.z.“),
2. na stranách 4 a 17 (časť posudok) uviedol „koeficientu morálneho opotrebenia na základe dostupných údajov priraďujeme hodnotu $kMO = 1$ “, avšak neuviedol, o aké dostupné údaje išlo a akými úvahami sa

riadil pri sformulovaní tohto čiastkového záveru, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP,

3. na stranách 6 a 19 (časť posudok) stanovil koeficient zohľadňujúci dostupnosť náhradných dielov a servisných služieb, opravy a údržbu kPS vo výške 1,00, a to s odôvodnením „na zariadenie existuje dostupná servisná sieť“, z obsahu znaleckého úkonu však nie je zrejmé, ako sa dopracoval k tomuto čiastkovému záveru, pričom k znaleckému úkonu nepriložil žiadne prílohy slúžiace na podloženie tohto tvrdenia, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP,

4. na strane 6 (časť posudok) uviedol, že koeficient dopytu po hodnotenom zariadení na trhu kPD stanovil vo výške 1,00, ak ide o „zariadenia s platným rokom overenia resp. 2015 a vyšší; zariadenia so šaržou: „v dispozícii“, vo výške 0,10, ak ide o „vstavané zariadenia s neplatným rokom overenia resp. 2014 a nižší; zariadenia so šaržou: „vyradené“, „na vyradenie“, „v oprave“, „na opravu““ a vo výške 0,60, ak ide o „zariadená v sklade s neplatným rokom overenia resp. 2024 a nižší“, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, aký je základ zmieneného priradovania hodnoty, pričom takéto členenie nevyplýva z použitej metodiky a z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé ani to, aký bol v jednotlivých prípadoch rok overenia, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP,

5. na stranách 6 a 19 (časť posudok) stanovil koeficient ostatných vplyvov kPI vo výške 1,00, a to s odôvodnením „zariadenie je riadne ošetrované a udržiavané“, z obsahu znaleckého úkonu však nie je zrejmé, ako sa dopracoval k tomuto čiastkovému záveru, pričom k znaleckému úkonu nepriložil žiadne prílohy slúžiace na podloženie tohto tvrdenia, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP,

6. na strane 19 (časť posudok) stanovil koeficient dopytu po hodnotenom zariadení na trhu kPD vo výške 1,00, a to s odôvodnením „zariadenie je predajné na trhu“, z obsahu znaleckého úkonu však nie je zrejmé, ako sa dopracoval k tomuto čiastkovému záveru, pričom k znaleckému úkonu nepriložil žiadne prílohy slúžiace na podloženie tohto tvrdenia, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP,

7. v prílohe k znaleckému úkonu stanovil východiskové hodnoty VH, z obsahu znaleckého úkonu však nie je zrejmé, z akého zdroja čerpal tieto údaje, pričom k znaleckému úkonu nepredložil žiadne prílohy slúžiace na podloženie použitých údajov, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP,

8. na stranách 8-10 (časť posudok) pri stanovení všeobecnej hodnoty plynovodov a plynových prípojok nepostupoval podľa prílohy č. 3 k vyhláške Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška MS SR č. 492/2004 Z.z.“), hoci jeho úlohou bolo stanoviť všeobecnú hodnotu stavieb, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZoZTP v spojení s § 17 ods. 6 a § 33 písm. d) ZoZTP, § 4 ods. 3 vyhlášky a prílohou č. 3 k vyhláške,

čím spáchal iný správny delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZoZTP, za čo žalobcovi uložil podľa § 27 ods. 3 písm. b) ZoZTP peňažnú pokutu vo výške 33.190,-EUR (ďalej aj ako „prvostupňové správne rozhodnutie“).

2. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z predloženého administratívneho spisu mal preukázané, že žalovaný listom č. 41861/2017/153 zo dňa 28. februára 2017 vyzval žalobcu ako znaleckú organizáciu, aby na základe § 29 ods. 2 ZoZTP poskytol súčinnosť pri výkone dohľadu, spočívajúcu v predložení rovnopisu znaleckého úkonu č. 150/2016 (ďalej aj ako „znalecký úkon“). Predmetný list bol žalobcovi doručený dňa 06. marca 2017 a k splneniu uloženej povinnosti došlo dňa 24. marca 2017, kedy bol žalovanému doručený rovnopis vyžiadaného úkonu znaleckej činnosti. Žalovaný preskúmal rovnopis znaleckého úkonu a dospel k záveru, že existuje podozrenie z porušenia povinností znalca a vydal upovedomenie o začatí správneho konania vo veci prejednávania a zistenia zodpovednosti za iný správny delikt znalca podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZoZTP pod č. 41861/2017/153 z 15. mája 2017. Upovedomenie o začatí správneho konania bolo doručené žalobcovi dňa 19. mája 2017, spolu s predvolaním na ústne pojednávanie na deň 13. jún 2017. Na ústne prejednanie veci sa dostavili W.. C. E. - predseda predstavenstva a W.. E. B. - osoba zodpovedná za výkon znaleckej činnosti, ktorí popísali svoj pohľad na okolnosti vypracovania úkonu znaleckej činnosti č. 150/2016 a zodpovedali na otázky správneho orgánu.

3. Následne prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie č. 41851/2017/153 zo dňa 11. septembra 2017, ktorým rozhodol o vine žalobcu zo spáchania iného správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZoZTP a uložil žalobcovi sankciu podľa § 27 ods. 3 písm. b) ZoZTP vo výške 33.190,-EUR. Voči

uvedenému rozhodnutiu podal žalobca rozklad, v ktorom sa nestotožnil s postupom prvostupňového správneho orgánu, ani s právnou kvalifikáciou a úvahou o druhu a výške uloženej sankcie. Žalobca namietal právne posúdenie neuvedenia dátumu obhliadky, resp. obhliadok posudzovaných zložiek majetku, neodôvodnenie stanovenia viacerých koeficientov a východiskových hodnôt VH a takisto rozhodnutie o vine spočívajúcej v nesprávnom postupe pri stanovení všeobecnej hodnoty VŠH plynovodov a prípojok. Žalobca sa vyjadril k otázke úvahy o druhu a výške uloženej sankcie, ktorú považoval za nezákonnú, nestotožnil sa s hodnotením údajne nelikvidačným charakterom uloženej peňažnej pokuty. V prípade, ak by rozkladu nebolo vyhovené v plnom rozsahu, žiadal zmenu rozhodnutia vo vzťahu k uloženiu sankcie podľa § 27 ods. 3 písm. a) ZoZTP, t.j. písomné napomenutie, resp. aby bolo rozhodnutie zrušené a vrátené prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Keďže prvostupňový správny orgán považoval predmetné rozhodnutie za dostatočne odôvodnené a jeho výrok súladný s príslušnou právnou úpravou, predložil vec v súlade s § 61 ods. 3 v spojení s § 57 ods. 2 SP osobitnej komisii listom č. 41861/2017/153. Tento krok bol zrealizovaný listom č. 41861/2017/153 z 28. septembra 2017 (záznam č. 72648/2017), o čom bol žalobca písomne informovaný.

4. Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky na základe návrhu osobitnej komisie rozhodnutím č. 41861/2017/153/RK zo dňa 27.11.2017 s odkazom na § 61 ods. 2 a 3 v spojení s § 59 ods. 3 správneho poriadku napadnuté rozhodnutie zrušila a vec vrátila prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Ako dôvod zrušenia prvostupňového rozhodnutia ministerka uviedla, že „Dôvod, pre ktorý druhostupňový správny orgán ustálil záver o potrebe rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému správny orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie je predovšetkým ten, že dal v intenciách rozkladových námietok účastníčky konania, a to najmä jej rozkladovej námietky týkajúcej sa správnej kategorizácie plynovodov a plynových prípojok ako stavieb podľa stavebného zákona a nedostatočného odôvodnenia druhu a výšky uloženej sankcie za pravdu, že napadnuté rozhodnutie neumožňuje jednoznačne ustáliť dôvody, s poukazom na ktoré by bolo možné v celom rozsahu obhájiť správnosť napadnutého rozhodnutia. Osobitne k odôvodneniu druhu a výšky uloženej sankcie si druhostupňový správny orgán dovoľuje uviesť, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v tejto časti nedáva odpoveď na všetky otázky, resp. námietky, ktoré účastníčka konania v tejto súvislosti v podanom rozklade uviedla, a ktoré boli aj druhostupňovým správnym orgánom vyhodnotené ako podstatné. Aj keď môže napadnuté rozhodnutie implikovať správnosť aplikácie relevantných noriem, je podľa názoru druhostupňového správneho orgánu hospodárnejšie toto zrušiť o vytvoriť tak priestor pre prvostupňový správny orgán, aby sa nielen konzistentne vysporiadal s dôvodmi rozhodnutia, ale predovšetkým adekvátne vyhodnotil všetky uplatnené námietky účastníčky konania.“

5. Žalobca doručil žalovanému dňa 07. decembra 2017 žiadosť o vytýčenie ústneho pojednávania za účelom uplatnenia svojich pripomienok s cieľom riadneho objasnenia predmetu konania. Prvostupňový správny orgán predmetnej žiadosti nevyhovel, pričom o nevyhovení ani nevydal osobitné rozhodnutie s odôvodnením (pozn. súdu je to zrejmé zo str. 5 prvostupňového správneho rozhodnutia) že takýto postup nevyplýva zo správneho poriadku (z § 21 ods. 1 správneho poriadku vyplýva, že ústne pojednávanie sa nariadi vtedy, ak to vyžaduje povaha veci alebo ak to ustanovuje osobitný zákon; a osobitný zákon neupravuje, že ak dôjde k zrušeniu prvostupňového rozhodnutia a vráteniu veci na ďalšie konanie a rozhodnutie, musí byť nariadené ústne pojednávanie; uvedené nevyplýva ani z rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu).

6. Následne prvostupňový správny orgán vydal rozhodnutie č. 31650/2018/153 zo dňa 26. februára 2018 tak, ako je špecifikované v bode 1 tohto rozhodnutia, voči ktorému podal žalobca rozklad, o ktorom rozhodla Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky žalovaného dňa 20. marca 2018 pod č. 31650/2018/153/RK tak, že ho zamietla a prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu potvrdila.

7. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal a dospel k záveru, že považuje za preukázané, že žalobca v zistenom rozsahu porušil povinnosť, ktorá mu vyplýva z príslušného ustanovenia ZoZTP a uložená sankcia bola aplikovaná tiež v súlade so ZoZTP, ďalej, že nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti a ani inú vadu konania, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí, preto žalobu v zmysle § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 168 v spojení s § 175 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal.

8. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku vyhodnotil námietku žalobcu, že z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vyplýva polemika „či dátumy obhliadky boli obsiahnuté priamo na konkrétnych fotografiách vyhotovených počas ohliadok, ktoré sú súčasťou elektronickej dokumentácie priloženej k znaleckému posudku“ a tieto svedčia o dátume vykonania obhliadok; a rozpor medzi tvrdením žalobcu ohľadom obsahu elektronickej dokumentácie a tvrdením správnych orgánov, že v rámci DVD nosiča sa tieto údaje nenachádzajú, pričom správne orgány neposkytli žiadny presvedčivý dôkaz o svojom tvrdení, ako nedôvodnú. Krajský súd uviedol, že z obsahu znaleckého úkonu č. 150/2016 z 15. augusta 2016 vyplýva, že v žiadnej časti predmetného posudku nie je uvedený dátum vykonania obhliadky súvisiaci s obsahom predmetu znaleckého posudku časti A, B, C a nie je uvedený ani žiadny odkaz na dohľadanie predmetnej informácie. Rovnako bola táto skutočnosť konštatovaná aj v prvostupňovom správnom rozhodnutí, čo správny súd vyhodnotil ako meritórnu odpoveď na neexistenciu polemiky o tom, ako tvrdí žalobca, že ak boli údaje na DVD nosiči nečitateľné, resp. DVD nosič bol poškodený, správny orgán mal žalobcu vyzvať v súlade s príslušnými ustanoveniami správneho poriadku na predloženie DVD nosiča bez vád. V tejto súvislosti správny súd zdôraznil, že dôkazná povinnosť je na strane žalobcu, pričom správny orgán jasne, presvedčivo a zrozumiteľne odôvodnil, že súčasťou znaleckého posudku nie je informácia o dátumoch vykonania obhliadok, že táto informácia sa nenachádza na DVD nosiči v rámci excelovských tabuliek a fotodokumentácia nie je súčasťou DVD nosiča ani administratívneho spisu.

9. K námietke žalobcu, že správny orgán nesprávne postupoval, keď svojvoľne vykonal kategorizáciu porušení v činnosti znalca na „závažné“, „menej závažné“ alebo „pochybenie vysokej závažnosti“, správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Súhlasil, že použitá terminológia ktorú správny orgán použil, nie je súčasťou zákonnej úpravy, avšak podľa názoru súdu, z kontextu odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov prvého aj druhého stupňa je zrejmé, že takto použitou terminológiou správne orgány pomenovali závažnosť protiprávneho konania, ako jazykový prejav, čo správny súd nepovažuje za vadu rozhodnutia. Rovnako v tejto súvislosti poukázal aj na § 27 ods. 8 ZoZTP, z ktorého vyplýva, že správny orgán pri ukladaní sankcie je povinný, okrem v ustanovení uvedených skutočností zohľadniť aj závažnosť protiprávneho konania, z čoho logicky možno predpokladať hodnotenie závažnosti protiprávneho konania a to v rôznych stupňoch.

10. Námietku žalobcu, že uložená sankcia a jej výška je nedôvodná a nezákonná, súd vyhodnotil rovnako ako tie predchádzajúce, ako nedôvodnú. Správny súd skonštatoval, že žalovaný sa tak vo svojom prvostupňovom správnom rozhodnutí, ako aj druhostupňovom správnom rozhodnutí rozsiahlo a vyčerpávajúco zaoberal všetkými okolnosťami podľa § 27 ods. 8 ZoZTP, pričom správna úvaha o druhu a výške sankcie dáva jasnú a logickú odpoveď na to, čo všetko a v akej miere prvostupňový správny orgán pri posudzovaní svojho záveru o sankcii zvažoval, najmä závažnosť protiprávneho konania za situácie, keď ZoZTP a ani iné právne predpisy upravujúce výkon znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti bližšie neupravujú pojmy, slovné spojenia, ktoré by mali byť v tejto súvislosti používané (napr. „závažné“, „menej závažné“, „pochybenie vysokej závažnosti“). Zároveň uviedol, že prvostupňový správny orgán pri ukladaní peňaznej sankcie a jej výške posudzoval aj možný likvidačný charakter žalobcu a keďže žalobca sa pri predmetnom znaleckom úkone dopustil niekoľko pochybení (špecifikovaných vo výrokovvej časti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu), pričom išlo o prvé sankcionovanie žalobcu, správny orgán nepristúpil k prísnejšej sankcii v zmysle § 27 ods. 3 písm. c) a d) ZoZTP, čo riadne odôvodnil v svojom rozhodnutí. Rovnako zohľadnil a odôvodnil skutočnosť rozdielu výšky ukladania sankcie vo vzťahu k fyzickej osobe a právnickej osobe; ako aj špecifické okolnosti predmetného znaleckého úkonu spočívajúce v rozsahu ohodnocovaného majetku; a odôvodnenie, prečo nerozhodol o uložení zákazu výkonu znaleckej činnosti ani o uložení vyčiarknutia zo zoznamu. Správny súd zároveň skonštatoval, že vzhľadom na to, že žalobca v konaní nenavrhol znížiť výšku uloženej sankcie, súd túto ani svojvoľne moderovať podľa § 198 SSP nemohol. V danom prípade uzavrel, že skutková podstata správneho deliktu (spoločne zistená v zmysle § 3 ods. 5 správneho poriadku) jednoznačne vymedzuje druh a výšku trestu, výška uloženej pokuty bola správnymi orgánmi v dostatočnom rozsahu a riadne odôvodnená, závery zodpovedajú zásadám logického myslenia a spĺňajú zákonné kritériá pre jej uloženie, a správne orgány vyhodnotili správne všetky okolnosti dôležité pre uloženie sankcie.

11. S tým spojenú námietku žalobcu o prekročení právomocí správnych orgánov, ktoré hodnotili, podľa jeho názoru vecnú správnosť záverov znaleckého úkonu, na ktorú nemajú potrebnú kvalifikáciu, správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Podľa názoru krajského súdu z obsahu odôvodnenia správnych

rozhodnutí nepochybne vyplýva, že správne orgány v rámci svojich kompetencií, a to dohľad nad zákonnosťou činnosti znalcov, posudzovali výlučne preskúmateľnosť vypracovaného znaleckého úkonu. Posudzovali formálny obsah znaleckého posudku ako výsledku špecializovanej odbornej činnosti vykonanej za podmienok ustanovených v § 17 ods. 3 ZoZTP, ktoré vo vzájomných súvislostiach a aj ako celok musia zabezpečiť preskúmanie jeho obsahu a overenie dôvodnosti použitých postupov. Zo žiadnej časti odôvodnenia preskúmaných rozhodnutí nevyplýva, že by správne orgány skúmali vecnú správnosť záverov predmetného znaleckého posudku. A platí to aj vo vzťahu k vytýkanej chybe ohľadom stanovenia všeobecnej hodnoty plynovodov a plynových prípojok ako elektronických zariadení metodikou Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a nie metodikou vydanou ministerstvom, ktorou sa stanovuje cenová regulácia v plynárenstve a cenová regulácia v elektroenergetike v zmysle vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z.z. (pozn. súdu zrejme omylom v rozsudku krajského súdu uvedený odkaz na vyhlášku č. 508/2009 Z.z.). Odôvodnenie správnych orgánov k tejto časti námietky je podľa krajského súdu relevantné, dostatočné a zrozumiteľné.

12. Námietku, že správny orgán prvej inštancie porušil ustanovenia § 33 ods.2 správneho poriadku, keď nevyzval žalobcu ako účastníka administratívneho konania na vyjadrenie k podkladom pred vydaním rozhodnutia a uvedené porušenie zákona neodstránil ani odvolací správny orgán, krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Uviedol, že nakoľko v tu prejednávanvej veci išlo o prijímanie nového prvostupňového rozhodnutia v druhom kole rozhodovania vo veci správneho deliktu a prvostupňový správny orgán nevykonal doplnenie dokazovania (mal za to, že zistenie skutočného stavu veci je dostatočné pre rozhodnutie), z čoho je zrejmé, že vychádzal z podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu, s ktorými bol žalobca ako účastník konania už oboznámený, preto správny orgán limitujúci včasnosťou vyjadrenia, úplnosťou a presnosťou zistenia podkladov rozhodol, že má dostatok podkladov na to, aby sa mohol vysporiadať s uplatnenými námietkami v svojom rozhodnutí, preto nepostupoval v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku. Keďže nedošlo k zmene obsahu administratívneho spisu a správny poriadok neukladá povinnosť správny orgán duplicitne oboznamovať s podkladmi, ktoré už raz boli poskytnuté účastníkovi, ktorý má vedomosť o ich obsahu, podľa názoru súdu nedošlo k porušeniu všeobecných zásad správneho konania. V tejto súvislosti poznamenal, že rozsah a spôsob zisťovania podkladov, teda vedenie konania určuje správny orgán, ktorý tieto skutočnosti uvedie v potrebnom rozsahu a kvalite v svojom rozhodnutí.

13. K ostatným námietkam, pričom niektoré námietky neboli podľa krajského súdu ani dostatočne určité, špecifikované, správny súd konštatoval, že súd nemusí dávať odpoveď na všetky námietky žalobcu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a pokiaľ súd jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje to na riadny a spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04 a I. ÚS 117/05).

II.

14. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

15. Namietal, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ SSP).

16. V úvodnej časti kasačnej žiadosti (žalobcom označenej ako sťažnostný bod 1) žalobca zopakoval svoje námietky nezákonnosti postupu správneho orgánu pri vydaní rozhodnutia Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. Následne zosumarizoval, že žalovaný nedostatočným spôsobom zistil skutočný skutkový stav a nedostatočným, rozporuplným spôsobom vyhodnotil mnohé skutkové okolnosti, na základe ktorých vydal samotné napadnuté rozhodnutie. Žalovaný nedovoleným spôsobom použil správnu úvahu v príliš extenzívnom rozsahu (pri posudzovaní pochybení, ktorých sa mal žalobca dopustiť, keď prvostupňový správny orgán a žalovaný svojvoľne vytvoril kategorizáciu týchto pochybení, pri úvahe o druhu a intenzite sankcie a pod.), čo malo za dôsledok nezákonné rozhodnutie.

17. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal porušenie jeho práva účastníka správneho konania podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, a to práva vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k podkladom rozhodnutia,

spôsobu zistenia týchto podkladov ako aj práva prípadne navrhnúť ďalšie dôkazy, ktoré mu bolo odopreté. Podľa názoru žalobcu bolo toto právo porušené ako prvostupňovým aj druhostupňovým správnym orgánom žalovaného. Žalobca ďalej uviedol, že s týmto základným procesným právom účastníka konania korešponduje zákonom daná povinnosť správneho orgánu, ktorý po ukončení dokazovania ešte nemôže vydať rozhodnutie, ale podľa uvedeného ustanovenia správneho poriadku je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa ešte pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladom i k spôsobu zistenia týchto podkladov s možnosťou prípadného navrhnutia doplnenia podkladov pre rozhodnutie. Povinnosť aplikovať ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku sa vzťahuje aj na odvolací správny orgán. V tomto prípade žalobca nebol vyzvaný na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia ani prvostupňovým, ani odvolacím správnym orgánom. V tejto súvislosti poukázal žalobca aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Szd/7/2009, z ktorého jednoznačne vyplýva, že už samotné odňatie práva účastníka konania na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia je postačujúcim dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia, a to bez ohľadu na okolnosť, či by rozhodnutie bolo inak vecne správne.

18. Vo vzťahu k žalobcom vytykanému nedostatku ohľadom druhu a výšky uloženej sankcie, žalobca opakovane uviedol, že súd tieto okolnosti vyhodnotil nesprávne, nakoľko žalovaný relevantne neodôvodnil zaradenie jednotlivých pochybení do jednotlivých kategórií, a to najmä z hľadiska vymedzenia povahy, miery zavinenia, intenzity, spôsobu, trvania, možného následku takýchto pochybení. Je teda možné jednoznačne konštatovať, že použitá kategorizácia je zo strany žalovaného arbitrárna a nemôže byť v žiadnom prípade základom pre správnu úvahu správneho orgánu o uložení druhu a výšky sankcie, čím je spôsobená nepreskúmateľnosť správneho rozhodnutia v tu prejednávanej veci ako aj nezákonnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

19. K otázke skúmania postupu a rozhodnutí správnych orgánov zo strany žalovaného ako orgánu štátneho dohľadu nad činnosťou znalcov z hľadiska splnenia nielen formálnych, ale aj obsahových náležitostí znaleckého úkonu, je žalobca toho názoru, že pri výkone dohľadu v jeho prípade došlo k excesu pri výkone činnosti pracovníkov žalovaného vykonávajúcich dohľad, nakoľko títo nedisponovali potrebnými odbornými znalosťami, keď vyhodnotili nesprávnosť výberu žalobcom použitej metodiky. V súvislosti s použitou metodikou žalobca zároveň uviedol, že aj v súčasnej dobe prebieha odborná diskusia, ktorá sa zaoberá hrubými systémovými nedostatkami metódy polohovej diferenciácie, ktorá je podľa žalovaného, a teda aj súdu, predpísanou metodikou podľa vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku. Táto metodika je podľa názoru odbornej verejnosti takmer nepoužiteľná, nakoľko v dnešnej praxi voľného trhu nemá vypovedaciu schopnosť pri stanovení všeobecnej hodnoty nehnuteľností a jej použitie vedie k chybným výsledkom. V prílohe č. 3 vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z.z. sa uvádza, že metóda polohovej diferenciácie sa používa „spravidla“, a teda nie výlučne, a taktiež, že sa zohľadnia „spravidla“ faktory uvedené v tejto metodike. Vyplýva z toho teda, že žalobca nebol nevyhnutne povinný použiť metódu polohovej diferenciácie v rámci metodiky určenej uvedenou vyhláškou. Navyše žalobca uvádza, že uvedená metodika nereflektuje na špecifickosť sektora (pozn. súdu oblasť regulácie v sieťových odvetviach a energetiky), ktorého sa vypracovanie znaleckého úkonu týka. Žalobca pri spracovaní posudzovaných znaleckých posudkov vychádzal z metodiky vypracovanej Slovenskou technickou univerzitou Bratislava „Metodika na stanovenie všeobecnej hodnoty zariadení na výkon regulovaných činností v sieťových odvetviach“, ktorá obsahuje presné postupy a zdôvodnenie jej použitia v daných prípadoch. Rovnako reflektuje na špecifiká v danej oblasti, pričom žalobca na túto metodiku jednoznačne odkázal v znaleckom posudku, čím adekvátnym spôsobom naplnil aj požiadavku zdôvodnenia použitej metodiky. Konštatovanie žalovaného, že žalobca jednak použil nesprávnu metodiku a použitie tejto metodiky nezdôvodnil, považuje žalobca za nesprávne a nezákonné, a rovnako aj rozsudok krajského súdu v tejto časti.

20. Vo vzťahu k námietke žalobcu, týkajúcej sa technickej nezrovnalosti, spočívajúcej vo vytykanom nedostatku neuvedenia dátumov obhliadky v predmetnom posudzovanom znaleckom úkone, žalobca opakovane uviedol tú istú argumentáciu ako v správnej žalobe.

21. Záverom žalobca navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky žalovaného č. 31650/2018/153/RK zo dňa 20. marca 2018 a súčasne rozhodnutie žalovaného č. 31650/2018/153 zo dňa 26. februára 2018 a vec vráti Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky na ďalšie konanie

alebo, eventuálne, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobca zároveň požadoval náhradu trov konania v plnom rozsahu.

III.

16. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním zo dňa 17. mája 2022.

17. Žalovaný k vybraným námietkam žalobcu uviedol nasledovné:

- k námietke žalobcu ohľadom porušenia postupu podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku uviedol, že krajský súd sa uvedenej téme dostatočne venoval v odseku 83 odôvodnenia svojho rozhodnutia. Tiež zhodnotil, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Szd 7/2009, na ktorý poukázal žalobca, nemá v tomto prípade relevanciu, pretože sa týka úplne iného skutkového stavu;
- k vade DVD nosiča iba dodal, že DVD nosič obsahuje tabuľky zahŕňajúce určité informácie, no tie sa netýkajú dátumov vykonania obhliadok. Z DVD vyplýva, že údaje boli naposledy editované pred poskytnutím súčinnosti ministerstvu, a teda vzhľadom na plynutie času je nepochybné, že ministerstvo do týchto údajov nijako nezasiahlo;
- k použitiu terminológie kategorizácie závažnosti pochybení, žalovaný uviedol, že kasačné sťažnosti podané v iných konaniach týkajúcich sa znaleckej činnosti vykonanej pre Úrad pre reguláciu sieťových odvetví ohľadom rovnakej námietky žalobcu, boli zamietnuté. Príkladom vymenoval rozsudky NS SR, sp. zn. 10Asan/10/2019, 1Asan/18/2019 a 2Asan/8/2019;
- skonštatoval, že žalobcom napadnuté odseky odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu ohľadom uloženej sankcie (pozn. súdu odseky č. 80 a 81) poskytujú zrozumiteľné vysvetlenie toho, prečo krajský súd považuje odôvodnenie ministerstva za dostatočné. Úlohou krajského súdu nebolo posudzovať výšku sankcie, pretože správnu žalobou vo veci správneho trestania nebol podaný návrh na sankčnú moderáciu podľa § 198 ods. 1 písm. a) SSP;
- k námietke žalobcu ohľadom použitia nesprávnej metodiky, žalovaný poukázal na odbornú diskusiu týkajúcu sa nedostatkov metódy polohovej diferenciácie stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností, na § 4 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov a zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, ktorý je podľa sťažovateľa lex specialis. Vo veci použitia rovnakej metodiky ako použil žalobca, už došlo v inom prípade k prieskumu zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu. Kasačná sťažnosť iného znalca bola zamietnutá spomenutým rozsudkom NS SR sp. zn. 10Asan/10/2019. Názor žalobcu je nesprávny, znenie § 4 ods. 3 vyhlášky č. 492/2004 Z.z. je v tomto jednoznačné, za lex specialis nemožno svojvoľne označovať právne predpisy upravujúce absolútne odlišnú problematiku, ako je stanovenie všeobecnej hodnoty majetku. Všetky relevantné skutočnosti sú jasne uvedené v odseku 79 odôvodnenia napadnutého rozsudku;
- k sťažnostnému bodu žalobcu podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP žalovaný zdôraznil, že musí ísť o nezákonný postup krajského súdu, nie o nezákonný postup správneho orgánu. K dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP, sťažovateľ uviedol iba jeden judikát, ktorý sa navyše týka odlišnej situácie.

18. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalovaný navrhuje, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietol, pretože je nedôvodná a aby žalobcovi nepriznal náhradu trov konania ani trov kasačného konania.

19. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 1. júna 2022 na vedomie.

IV.

19. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) (ďalej len „najvyšší správny súd“ alebo „kasačný súd“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

20. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

22. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

23. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 194 ods. 1 SSP, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

25. Podľa § 195 SSP, správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

a) zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci alebo skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu,

b) ide o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premlčacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvodiť zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie,

c) ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie,

d) ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania,

e) ide o skúmanie, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správy.

26. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 190 SSP zamietol správnu žalobu žalobcu vo veci správneho trestania, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia Ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky žalovaného 31650/2018/153/RK zo dňa 20. marca 2018, ktorým postupom podľa § 61 ods. 2 a 3 v spojení s § 59 ods. 2 správneho poriadku rozklad žalobcu zamietla a rozhodnutie žalovaného č. 31650/2018/153 zo dňa 26. februára 2018 potvrdila. Uvedeným prvostupňovým správnym rozhodnutím žalovaný v správnom konaní vo veci prejednávania a zistenia zodpovednosti za iný správny delikt znalca, začatom upovedomením č. 41861/2017/153 zo dňa 15. mája 2017, rozhodol o vine žalobcu, že v písomnom vyhotovení znaleckého úkonu č. 150/2016, vypracovanom v Bratislave 15. augusta 2016, pre zadávateľa Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, vo veci „stanovenia všeobecnej hodnoty vybraných zložiek majetku SPP-distribúcia, a.s. plynomerov a prepočítavačov v rámci regulačných staníc nachádzajúcich sa v lokálnych centrách (LC) Bratislava, Nitra, Nové Mesto nad Váham, Zvolen, Žilina a Košice, plynovodov a plynových prípojok a vyčlenených zložiek majetku VSD a. s.- elektrické stanice“ k dátumu 31. december 2015, porušil povinnosti vyplývajúce z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP, ako aj povinnosti vyplývajúce z § 4 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov a prílohy č. 3 k uvedenej vyhláške, čím spáchal iný správny delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZoZTP, za čo žalobcovi uložil podľa § 27 ods. 3 písm. b) ZoZTP peňažnú pokutu vo výške 33.190,- EUR.

27. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť vykonávaná za podmienok ustanovených v tomto zákone znalcami pre zadávateľa. Úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnok, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie.

28. Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť

- a) osobne, ak ide o fyzickú osobu; to neplatí, ak osobitný predpis ustanovuje inak,
- b) riadne a v určenej lehote,
- c) účelne, hospodárne a
- d) nestranne.

29. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, písomne vyhotovený znalecký posudok obsahuje

- a) titulnú stranu,
- b) úvod,
- c) posudok,
- d) záver,
- e) prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku,
- f) znaleckú doložku.

30. Podľa § 17 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, titulná strana znaleckého posudku obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie „znalecký posudok“, poradové číslo znaleckého posudku a stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania. „Úvod“ obsahuje úlohy určené zadávateľom na právny úkon, na ktorý sa znalecký posudok použije. V časti „posudok“ znalec uvedie opis predmetu znaleckého skúmania a skutočnosti, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihlíadal, uvedie postup, na ktorého základe sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. V časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Prílohy znaleckého posudku môžu tvoriť samostatnú, so znaleckým posudkom nezožitú časť; v takom prípade musia obsahovať údaje o znaleckom posudku, ku ktorému sa viažu, musia byť zašité a opatrené úradnou pečiatkou a podpisom znalca. Ak je prílohou znalecký posudok iného znalca, postačuje identifikácia prílohy v znaleckom posudku. Rovnako sa postupuje pri prílohách, ktorých rozsah je väčší ako rozsah časti „posudok“.

31. Podľa § 17 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, na požiadanie zadávateľa znalec potvrdí a) doplní písomný znalecký posudok alebo jeho obsah bližšie vysvetlí.

32. Podľa § 17 ods. 8 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, pri vypracúvaní znaleckých posudkov znalci postupujú podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a inštrukcií ministerstva.

33. Podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, znalec, tlmočník, prekladateľ sa dopustí správneho deliktu, ak poruší iné povinnosti ustanovené týmto zákonom.

34. Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, za správny delikt podľa odseku 1 možno uložiť tieto sankcie:

- a) písomné napomenutie,
- b) peňažnú pokutu do 1 650 eur fyzickej osobe a do 33 190 eur právnickej osobe,
- c) zákaz výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti na obdobie najviac jedného roka,
- d) vyčiarknutie zo zoznamu.

35. Podľa § 27 ods. 4 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, sankciu podľa odseku 3 možno uložiť jednotlivo alebo popri sebe, sankciu podľa odseku 3 písm. d) možno uložiť súbežne len so sankciou podľa odseku 3 písm. b).

36. Podľa § 27 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, sankciu za iný správny delikt podľa tohto zákona možno uložiť do jedného roka odo dňa zistenia porušenia povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti.

37. Podľa § 27 ods. 8 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, pri ukladaní sankcií za iný správny delikt podľa tohto zákona ministerstvo vychádza z povahy, miery zavinenia, závažnosti, spôsobu, dĺžky a dôsledkov protiprávneho konania alebo opomenutia.

38. Podľa § 27 ods. 9 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, pokuta uložená za iný správny delikt je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

39. Podľa § 27 ods. 10 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, iné správne delikty podľa tohto zákona prejednáva ministerstvo a ukladá za ne sankcie.

40. Podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, dohľad nad činnosťou vykonáva ministerstvo sledovaním dodržiavania zákonnosti o správnosti postupov znalcov, tlmočníkov a prekladateľov a preskúvaním podnetov na postup pri výkone tejto činnosti.

41. Podľa § 29 ods. 2 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, pri výkone dohľadu sú znalci, tlmočníci, prekladatelia a tlmočnicke ústavy povinní poskytnúť ministerstvu súčinnosť.

42. Podľa § 32 zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, ak nie je ustanovené v tomto zákone inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy a správne konaní.

43. Podľa § 33 písm. d) zákona č. 382/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o ustanovení metód znaleckého určenia hodnoty majetku a postupov v prípadoch, v ktorých sa podľa osobitných predpisov vyžaduje určenie hodnoty majetku vrátane majetku podniku alebo časti podniku, alebo zložiek majetku podniku.

44. Podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, právne záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

45. Podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, o dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

46. Podľa § 3 ods. 5 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikli neodôvodnené rozdiely.

47. Podľa § 21 ods. 1 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon, ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky.

48. Podľa § 21 ods. 2 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, na ústne pojednávanie správny orgán prizve všetkých účastníkov konania a požiada ich, aby pri ústnom pojednávaní uplatnili svoje pripomienky a námety. Osobitné zákony ustanovia, v ktorých prípadoch sa na neskôr uplatnené pripomienky a námietky neprihliada; na túto skutočnosť musia byť účastníci konania výslovne upozornení.

49. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

50. Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, podkladom pre rozhodnutie sú najmä padania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako

aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne mu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah o spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

51. Podľa § 33 ods. 1 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

52. Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosti aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu a k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

53. Podľa § 34 ods. 1 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

54. Podľa § 34 ods. 2 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

55. Podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

56. Podľa § 34 ods. 4 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, vykonávanie dôkazov patrí správne mu orgánu.

57. Podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

58. Podľa § 34 ods. 6 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne mu orgánu z úradnej činnosti netreba dokazovať.

59. Podľa § 46 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

60. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v znení platnom v rozhodnom období, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

61. Podľa § 4 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, pri stanovení všeobecnej hodnoty zložky majetku podniku alebo iného majetku sa postupuje podľa príloh tejto vyhlášky, vždy s prihliadnutím na osobitosti a technicko-ekonomické určenie tejto zložky majetku.

62. Podľa § 4 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 492/2004 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, pri stanovení všeobecnej hodnoty zložiek majetku podniku alebo iného majetku, pre ktoré nie je ustanovená metodika v prílohách tejto vyhlášky alebo pre ktoré nebol vydaný osobitný predpis, znalec primerane použije postup zaužívaný v iných odboroch alebo iný postup, ktorý zodpovedá príslušnému stavu vedy v danom odbore, s prihliadnutím na osobitosti a technicko-ekonomické určenie uvedených zložiek majetku.

63. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril aj administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré už poukázal kasačný súd v úvode tohto rozhodnutia, z dôvodov ktorých ich nebude opakovať nanovo a súčasne na ne týmto odkazuje.

64. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobcu je rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu vo veci správneho trestania, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutí správnych orgánov žalovaného o uložení sankcie, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal

rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalobcu sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Prieskum zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov spočíva v preskúmaní, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli. Aj keď je potrebné vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 237/2012), neznamená to, že skutkový stav zistený správnym orgánom z vykonaného dokazovania, správny súd nemôže právne vyhodnocovať dopĺňajúc pritom argumentáciu na podporu správnosti záverov preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu. V tomto kontexte sa žiada pripomenúť, že ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti pripustil aj možnosť správneho súdu vykonať dokazovanie obmedzené na dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, keďže správne súdnictvo je založené na prieskume zákonnosti už identifikovaného skutkového a právneho stavu (napr. II. ÚS 379/09).

65. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je dôvodná.

66. Po preštudovaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, kasačný súd konštatuje, že sťažovateľ nedodrжал povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 382/2004 Z.z. pri vypracovaní znaleckého úkonu č. 150/2016 zo dňa 15. augusta 2016 pre zadávateľa Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, na základe čoho bola žalovaným konštatovaná jeho nepreskúmateľnosť. Konkrétne, sťažovateľovi boli vo výroku prvostupňového správneho rozhodnutia č. 41861/2017/153 zo dňa 15. mája 2017 vo vzťahu k predmetnému znaleckému úkonu vytýkané viacnásobné pochybenia, ktoré možno zhrnúť v zásade do troch základných skupín: i) neuviedenie dátumu vykonania obhliadky, resp. obhliadok posudzovaných zložiek majetku, ii) neodôvodnenie postupu pri stanovení hodnôt koeficientu morálneho opotrebenia kMO, koeficientu zohľadňujúceho dostupnosť náhradných dielov a servisných služieb, opravy a údržbu kPS, koeficientu dopytu po hodnotenom zariadení na trhu kPD, koeficientu ostatných vplyvov kPI a východiskových hodnôt VH a iii) nesprávny postup pri stanovení všeobecnej hodnoty plynovodov a plynových prípojk. Za vytýkané porušenia povinností bola sťažovateľovi uložená podľa § 27 ods. 3 písm. b) peňažná pokuta vo výške 33.190,- EUR.

67. K námietke sťažovateľa podľa § 440 ods. 1 písm. f) ohľadom porušenia jeho procesného práva ako účastníka konania podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, a to práva vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia pred vydaním rozhodnutia, spôsobu zistenia týchto podkladov, ako aj práva prípadne navrhnúť ďalšie dôkazy, čím podľa sťažovateľa došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, kasačný súd uvádza, že z administratívneho spisu žalovaného, ako aj zo súdneho spisu krajského súdu je zrejmé, že uvedenú námietku sťažovateľ vzniesol v každom štádiu z týchto konaní, počnúc od jeho podania rozkladu voči prvému prvostupňovému správne rozhodnutiu žalovaného č. 41851/2017/153 zo dňa 11. septembra 2017 (pozn. súdu na strane 7,8 rozkladu), podania rozkladu voči následnému novému prvostupňovému správne rozhodnutiu žalovaného č. 31650/2018/153 zo dňa 26. februára 2018 (pozn. súdu na strane 9 rozkladu), v správnom súdnom konaní (pozn. súdu na str. 2, 3, a 4 repliky žalobcu k vyjadreniu žalovaného doručenej krajskému súdu dňa 04. júla 2018), ako aj v kasačnej sťažnosti. A hoci Ministerka spravodlivosti SR žalovaného vo svojom rozhodnutí č. 41861/2017/153/RK zo dňa 27. novembra 2017, ktorým rozhodla o zrušení prvého prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 41861/2017/153 zo dňa 11. septembra 2017 a vrátení veci žalovanému na nové prejednanie a rozhodnutie, zaviazala žalovaného, aby sa v novom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozkladovými námietkami účastníčky konania a za týmto účelom, ak to bude potrebné, aj doplnil dokazovanie, žalovaný v novom prvostupňovom rozhodnutí č. 31650/2018/153 zo dňa 26. februára 2018 tu uvedenej námietke sťažovateľa nevenoval žiadnu pozornosť. Až v rozhodnutí Ministerky spravodlivosti SR žalovaného č. 31650/2018/153 zo dňa 20. marca 2018, ktorým rozklad sťažovateľa podľa § 61 ods. 2 a 3 v spojení § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietla a v celom rozsahu potvrdila rozhodnutie žalovaného č. 31650/2018/153 zo dňa 26. februára 2018, je vyjadrený nesúhlasný postoj druhého stupňa správneho orgánu žalovaného k tu vnesenej námietke sťažovateľa. Rovnako aj krajský súd vo svojom rozsudku o správnej žalobe sťažovateľa v bode 83 odôvodnenia rozhodnutia súhlasne so žalovaným uviedol, že nakoľko v druhom kole rozhodovania vo veci správneho deliktu prvostupňový správny orgán nevykonal doplnenie dokazovania (mal za to, že zistenie skutočného stavu veci je dostatočné pre rozhodnutie), z čoho je zrejmé, že vychádzal z podkladov, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu, s ktorými bol žalobca ako účastník konania už

oboznámený, preto správny orgán limitujúci včasnosťou vyjadrenia, úplnosťou zistenia podkladov a presnosťou zistenia podkladov rozhodol, že má dostatok podkladov na to, aby sa mohol vysporiadať s uplatnenými námietkami vo svojom rozhodnutí, preto nepostupoval v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku. Na podporu dodal, že rozsah a spôsob zisťovania podkladov, teda vedenie konania určuje správny orgán, ktorý tieto skutočnosti uvedie v potrebnom rozsahu a kvalite vo svojom rozhodnutí, a preto námietku žalobcu v tomto konaní odôvodnil ako nedôvodnú.

68. Sťažovateľ ako účastník správneho konania (pozn. súdu na použitie ustanovení správneho poriadku v konaní pred správnymi orgánmi v tu prejednávanéj veci odkazuje § 32 ZoZTP) má právo vyjadrovať sa k podkladom v ktoromkoľvek štádiu konania, vrátane odvolacieho. Môže sa vyjadriť k jednotlivým dôkazom i k celkovému spôsobu prípravy podkladov, môže sa vyjadriť k otázkam skutkovým i právnym. Zmyslom takto široko koncipovaného oprávnenia je práve predísť neskorším možným námietkam účastníkov, ktoré by mohli viesť k prieťahom v konaní alebo k iným komplikáciám. Ustanovenie § 33 ods. 2 sa prakticky realizuje výzvou, ktorá má byť účastníkovi správneho konania doručená pred vydaním rozhodnutia vo veci samej aspoň jeden raz (počas konania), a to v čase, keď je správny orgán presvedčený, že má dostatok podkladov pre vydanie rozhodnutia a sám považuje obstarávanie podkladov za ukončené. Je vo veľkom rozpore so zákonom, ak sa účastník správneho konania o nejakom podklade pre rozhodnutie dozvedá (nie vlastnou vinou) len priamo z rozhodnutia vo veci a ak mu pred vydaním rozhodnutia vo veci samej nebola zo strany správneho orgánu daná možnosť, aby sa vyjadril k podkladom pre rozhodnutie, prípadne navrhol ich doplnenie. O to viac, ak sa sám tohto oprávnenia domáha, čo je zrejme práve v tu prejednávanéj veci. Rovnako je z administratívneho ako aj súdneho spisu zrejme, že správny orgán žiadnu výzvu sťažovateľovi na uplatnenie jeho práva podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku neadresoval.

69. V súvislosti s námietkou sťažovateľa o porušení jeho práva podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku kasačný súd považuje za nevyhnutné uviesť, že po preštudovaní spisového materiálu v tejto veci zistil, že sťažovateľ si v správnom konaní podal aj žiadosť o vytyčenie ústneho pojednávania, a to podaním zo dňa 5. decembra 2017, so zámerom uplatniť si jeho námietky a podnety za účelom riadneho objasnenia predmetu konania. Prvostupňový správny orgán tejto žiadosti sťažovateľa nevyhovel s poukázaním na § 21 ods. 1 správneho poriadku, podľa ktorého ústne pojednávanie sa nariadi iba vtedy, ak to vyžaduje povaha veci alebo ak tak ustanovuje osobitný zákon. V osobitnom zákone žalovaný takúto možnosť vylúčil, rovnako poukázal aj na absenciu pokynu odvolacieho správneho orgánu nariadiť prvostupňovému orgánu žalovaného v poradí druhé ústne pojednávanie v tu uvedenom správnom konaní. Poukázal na zápisnicu o ústnom pojednávaní č. 41861/2017/153 z 13. júna 2017, v ktorom zachytené vyjadrenie žalobcu považoval za dostatočné. Obdobne aj Ministerka spravodlivosti SR žalovaného vo svojom rozhodnutí č. 31650/2018/153 zo dňa 20. marca 2018 vyslovila, že sťažovateľovi bol vytvorený dostatočný priestor na možnosť vyjadriť sa v rámci správneho konania. Podľa nej v prejednávanéj veci nešlo o nové konanie s povinnosťou nariadenia ústneho pojednávania, prvostupňový správny orgán rozhodol v rámci toho istého správneho konania novým prvostupňovým rozhodnutím. V tejto súvislosti poukazuje kasačný súd na rozsudok NSS SR 1Stk/3/2021, v ktorom súd uviedol, že hoci správny poriadok rozlišuje obligatórne ústne pojednávanie, v prípade, ak to ustanovuje osobitný predpis a fakultatívne ústne pojednávanie, ak si to vyžaduje povaha veci, je povinnosťou orgánu verejnej správy spoľahlivo zistiť skutočný stav veci, a preto je nevyhnutné (najmä s ohľadom na povahu predmetnej veci, t. j. správne trestanie) uskutočniť ústne pojednávanie, ak nie je jednoznačný skutkový stav alebo ak sa v ňom vyskytujú rozpory. Je pravdou, že účastník konania nemá právny nárok na nariadenie ústneho pojednávania. Ak sa však účastník konania domáha nariadenia ústneho pojednávania, tak ako to bolo aj v tu prejednávanéj veci, orgán verejnej správy je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť, ako sa vysporiadal s týmto návrhom účastníka konania a prečo nepovažoval nariadenie ústneho pojednávania za nevyhnutné. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 231/2010, z ktorého vyplýva, že nenariadenie ústneho pojednávania v prípade rozhodovania o uložení sankčnej povinnosti za správny delikt v podobe uloženia peňažnej pokuty je v rozpore s princípom verejnosti, ústnosti a prítomnosti na prerokovaní veci aspoň na jednom stupni v konaní pred orgánom verejnej správy. Ústavný súd v tejto veci judikoval, že porušenie tohto procesného práva účastníka znamená porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd v danej veci označil konanie orgánov verejnej správy ako príliš formalistické a nesprávne. Procesný postup orgánov verejnej správy podľa ústavného súdu predstavoval protiústavný zásah do označeného základného práva, pretože „účastníkovi konania znemožnil využiť jeho oprávnenia byť prítomný pri prerokovaní veci (vrátane dokazovania), predložiť

argumentáciu na podporu svojich stanovísk, vznášať námietky a návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy na podporu svojich tvrdení, vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, klásť svedkom otázky, využívať právnu pomoc v konaní alebo uplatniť opravné prostriedky, a z hľadiska konania ako celku by ho postavil do podstatne nevýhodnejšej pozície“. Kasačný súd zvyrazňuje, že ústavný súd takto rozhodol napriek tomu, že pri prejednávaní správneho deliktu nemal orgán verejnej správy v zmysle § 21 ods. 1 správneho poriadku zákonnú povinnosť nariadiť ústne pojednávanie. Kasačný súd však zastáva názor, že vzhľadom na okolnosti povaha veci vyžadovala nariadenie ústneho pojednávania, najmä, ak sa tým prispeje k jej objasneniu. Kasačný súd s poukazom na vyššie uvedený rozsudok NSS SR 1Stk/3/2021 súhlasne dodáva, že „judikatúra nariadenie ústneho pojednávania v prípade konania o správnom delikte a uložení sankcie vníma prísne individuálne. Je povinnosťou orgánu verejnej správy vždy posúdiť okolnosti konkrétnej veci, a najmä v prípade ak účastník konania žiada nariadiť ústne pojednávanie, ak sú tvrdené skutočnosti rozporné a predpokladá sa, že sa tým prispeje k objasneniu veci, je nevyhnutné, aby orgán verejnej správy pristúpil k nariadeniu ústneho pojednávania.“

70. Kasačný súd s poukazom na prechádzajúce body odôvodnenia tohto rozhodnutia preto konštatuje, že za žiadnych okolností nemôže súhlasiť s právnym názorom krajského súdu o nedôvodnosti námietky sťažovateľa ohľadom porušenia jeho procesného práva podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku. Naopak, s poukazom na vyššie uvedenú judikatúru v tejto veci, ako aj na žiadosť sťažovateľa o vytýčenie termínu pojednávania, a nevyhovenie uvedenej žiadosti, je toho názoru, že námietka sťažovateľa podľa § 440 ods. 1 písm. g) je dôvodná. V tejto súvislosti považuje za potrebné poukázať aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 9Sžsk/122/2018, ktorý napriek tomu, že v osobitnom správnom konaní vylúčil aplikáciu § 33 ods. 2 správneho poriadku, vo svojej právnej vete skonštatoval: „Hoci na konanie v zmysle osobitného predpisu (zákon č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) sa ustanovenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku nevzťahuje, avšak ak tento osobitný predpis aplikáciu § 3 ods. 2 Správneho poriadku nevyvlúčil, je povinnosťou správneho orgánu riadne aplikovať základné zásady správneho konania zakotvené v Správnom poriadku i vo veciach osobitných správnych konaní. Zmyslom aplikácie § 33 ods. 2 Správneho poriadku je umožniť účastníkovi konania, aby ešte „pred vydaním rozhodnutia“ mohol uplatniť svoje výhrady, príp. realizovať svoje procesné návrhy vo vzťahu k zhromaždeným podkladom rozhodnutia, a to hlavne za účelom, aby správne rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Ak správny orgán opomenie túto svoju zákonnú povinnosť, dôjde jeho nesprávnym procesným postupom k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“ Kasačný súd má za to, že je povinnosťou správneho orgánu umožniť účastníkovi, aby sa pred vydaním rozhodnutia oboznámil s dôkazmi ako aj so všetkými podkladmi, ktoré sú podkladom pre rozhodnutie vo veci, a za tým účelom oznámiť účastníkovi, že má možnosť sa vyjadriť pred vydaním rozhodnutia. Správny orgán v konaní môže pokračovať, a teda vydať rozhodnutie, ak sa účastník svojho práva na vyjadrenie výslovne vzdá, alebo ostane nečinný. Pokiaľ správny orgán vydal rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby umožnil účastníkovi vyjadriť sa pred rozhodnutím, ide o procesné pochybenie správneho orgánu, a teda o takú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Posúdenie súdu v preskúmaní konaní, či takéto procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou, ktorá spôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, je individuálne a je podmienené konkrétnymi okolnosťami toho ktorého prípadu. Posúdenie takéhoto procesného pochybenia správneho orgánu v administratívnom konaní, predmetom ktorého je administratívne trestanie, je však povinnosťou súdu aj v zmysle zásady č. 6 Odporúčania Výboru ministrov č. (91)1 o správnych sankciách zo dňa 13. februára 1991, podľa ktorej vo vzťahu k ukladaniu správnych sankcií je potrebné aplikovať aj zásady v nej uvedené, ktoré vo vzťahu k správnomu poriadku sú prísnejšie, pokiaľ ide o postup trestajúceho správneho orgánu a obvinenému účastníkovi správneho konania zaručujú práva na obranu vo väčšom rozsahu.

71. S ohľadom na argumentáciu týkajúcu sa uloženia (druhu a výšky) sankcie, kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že orgány verejnej správy majú síce možnosť správnej úvahy pri ukladaní sankcií, avšak pri úvahe o druhu a výške sankcie zákonodarca v § 27 ods. 8 zákona ZoZTP vymenoval kritériá na posúdenie stupňa nebezpečnosti prejednávaného činu pre spoločnosť. Žalovaný ako orgán dohľadu má povinnosť pri ukladaní druhu a výšky sankcie vychádzať z povahy, miery zavinenia, závažnosti, spôsobu, dĺžky a dôsledkov protiprávneho konania alebo opomenutia. Zároveň je povinnosťou žalovaného presvedčivo zdôvodniť použitý druh sankcie. Po preskúmaní rozhodnutí žalovaného, kasačný súd konštatuje, že žalovaný pri ukladaní sankcie za správny delikt starostlivo prihliadol jedine na mieru zavinenia a neprihliadol na ostatné kritériá na posúdenie stupňa nebezpečnosti činu pre

spoločnosť. Kasačný súd preto dospel k záveru, že žalovaný nepostupoval v súlade s § 27 ods. 8 ZoZTP. Námietku sťažovateľa ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom podľa § 440 ods. 1 písm. g) pri rozhodovaní o zákonnosti rozhodnutia žalovaného vo veci druhu a výšky uloženej sankcie, ktorou sťažovateľ namietal nezákonnosť rozsudku krajského súdu v tejto časti, nakoľko podľa jeho názoru súd nesprávne vyhodnotil okolnosti ako žalovaný správny orgán odôvodnil zaradenie jednotlivých pochybení sťažovateľa do kategórií, a to najmä z hľadiska vymedzenia povahy, miery zavinenia, intenzity, spôsobu, trvania a možného následku takýchto pochybení, vyhodnotil kasačný súd ako dôvodnú. Najvyšší správny súd nepovažuje výrok o druhu a výške uloženej sankcii sťažovateľovi za dostatočne zrozumiteľný, presvedčivý a preskúmateľný.

72. Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených medziach uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite odôvodnené. V zmysle ustálenej judikatúry správnych súdov v prípade správneho trestania súd sleduje, či správny orgán náležite zdôvodnil uloženie sankcie v určitej výške, ak zákon pripúšťa rozpätie sankcie, či prihliadol na okolnosti viazané na subjekt, samotný skutok a jeho následok. Určenie výšky pokuty v rámci určeného rozpätia je síce vecou voľného uváženia, to však neznamená, že môže byť uložená v ľubovoľnej výške. Voľná úvaha aj pri takomto rozhodovaní je myšlienkový proces, v rámci ktorého má príslušný orgán zvažovať závažnosť porušenia predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu, jeho následky, dobu protiprávnosti, aby uložená pokuta splňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel s prognózou budúceho pozitívneho správania sa dotknutej osoby. Pri uložení pokuty správny orgán prihliadne na závažnosť, spôsob i čas trvania následkov protiprávneho konania.

73. Kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ ide o terminológiu („závažné“, „menej závažné“, „pochybenie vysokej závažnosti“), ktorú žalovaný použil pri odôvodňovaní toho, ako zohľadnil závažnosť protiprávneho konania, túto skutočnosť kasačný súd v zhode s krajským súdom nepovažoval za vadu rozhodnutia. Zákon ZoZTP neupravuje pojmy aplikovateľné v procese hodnotenia závažnosti iných správnych deliktov. Vzhľadom na znenie ust. § 27 ods. 8 ZoZTP bol žalovaný pri ukladaní sankcie povinný, okrem iných, tam zmienených skutočností zohľadniť aj závažnosť protiprávneho konania, čo logicky predpokladá hodnotenie závažnosti protiprávnych konaní v rôznych stupňoch. Z odôvodnenia rozhodnutí žalovaného je tiež zrejmé, že žalovaný pri ukladaní sankcie, ktorú uložil vo výške hornej hranice sadzby podľa § 27 ods. 3 písm. b) ZoZTP, sa zaoberal aj posúdením, či by vzhľadom na majetkové pomery sťažovateľa mohlo mať uloženie takejto pokuty likvidačný charakter. Žalovaný na základe verejne dostupných zdrojov z dát zverejnených na webe www.finstat.sk a www.registeruz.sk ohľadom výsledkov hospodárenia sťažovateľa ako aj porovnaním so znalečným za tu preskúmaný znalecký úkon vyhodnotil, že peňažná pokuta v maximálne prípustnej výške nie je pre sťažovateľa likvidačná. Naopak, je spôsobilá podľa jeho názoru plniť tak represívnu, ako aj preventívnu funkciu a napokon, nie je tou najprísnejšou sankciou pre sťažovateľa, akú mu žalovaný v rámci správneho konania v medziach ZoZTP uložiť mohol.

74. Kasačný súd v tejto súvislosti konštatuje, že napriek čiastkovým námietkam sťažovateľa k otázke (druhu a výške) uloženej sankcie, ktoré nepovažuje za vady rozhodnutia ako bolo uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozhodnutia (pozn. súdu žalovaným zavedená terminológia stupňov závažnosti pochybenia, či vyhodnotenie možnosti likvidačného charakteru výšky pokuty), považuje výrok žalovaného v časti druhu a výšky uloženej sankcie za nedostatočne odôvodnený. A to aj s ohľadom, že u sťažovateľa ide o prvé administratívne trestanie podľa zákona o ZoZTP. Z výroku prvostupňového ako aj druhostupňového rozhodnutia žalovaného ohľadom správnej úvahy o uložení sankcie sťažovateľovi, ktorý je síce obsahovo značne podrobný a rozsiahly, nie je totiž súdu zrejmé, ako k výške uloženej sankcie žalovaný dospel, nie je zrejماً štruktúra peňažnej pokuty vo vzťahu k jednotlivým vytýkaným porušeniam ZoZTP a ich následkom, charakterom protiprávneho konania sťažovateľa či správna úvaha žalovaného pri určení samotnej výšky pokuty. Z odôvodnenia druhostupňového správneho rozhodnutia žalovaného rovnako nevyplýva, či a akým spôsobom sa žalovaný zaoberal otázkou uloženia nižšej peňažnej pokuty, prípadne inej sankcie, alebo dokonca prípadne, prečo nebolo možné uvažovať o neuložení sankcie.

75. K sťažovateľom namietanému prekročeniu právomocí pracovníkov žalovaného pri výkone dohľadu nad zákonnosťou činnosťou znalcov podľa ZoZTP, sa kasačný súd nestotožňuje s názorom krajského súdu, že správne orgány v rámci svojich kompetencií posudzovali výlučne preskúmateľnosť vypracovaného znaleckého úkonu a zo žiadnej časti odôvodnenia rozhodnutí žalovaného nevyplýva, že by správne orgány skúmali vecnú správnosť záverov predmetného znaleckého posudku. Na tomto mieste kasačný súd poznamenáva, že v správnom konaní vedenom žalovanom voči znalcovi právna úprava postihu znalca (v znení platnom v rozhodnom období) vychádza z toho, že nie je možné hodnotiť kvalitu či nekvalitu vypracovaného znaleckého posudku, teda správnosť odborného záveru znalca či odbornosť samotného znalca. Ide o veľmi kvalifikované otázky, v ktorých sa často nezhodnú ani poprední odborníci v danom odbore, preto v správnom konaní majú byť znalci postihovaní len za porušenie povinností uložených ZoZTP, ktoré nesúvisia s posudzovaním kvality alebo odbornej správnosti posudku (napr. nevedenie denníka, neoznámenie zmeny zapisovaných údajov, vykonávanie činnosti v odbore, v ktorom znalec nie je zapísaný, vykonávanie znaleckej činnosti so zjavnými vadami, zjavný názorový exces v odbornom závere posudku a pod.).

76. Kasačný súd je v tu prejednávanvej veci toho názoru, že pokiaľ ide o porušenie povinností znalca vyplývajúcich z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP (pozn. súdu ide o každé žalovaným vytýkané pochybenie sťažovateľa), v danej veci nie je súd kompetentný vyhodnotiť odborné otázky, či sťažovateľom použité namietané koeficienty boli použité odborne správne, vychádzali zo správneho základu a spôsob ich aplikácie a vyhodnotenia bol v súlade s použitými odbornými poznatkami a právnymi predpismi, prípadne, či metodika použitá na účely stanovenia všeobecnej hodnoty špecifického majetku bola správna.

77. Kasačný súd dodáva, že pokiaľ žalovaný v tu prejednávanvej veci vykonáva dohľad nad zákonnosťou činnosti znalcov podľa ZoZTP, nemožno toto oprávnenie žalovaného vykladať absolútne a izolovane od základných zásad správneho konania, najmä ak žalovaný koná vo veci správneho trestania a vyvodzuje voči znalcovi za vykonanie znaleckého úkonu administratívnu zodpovednosť. Kasačný súd poukazuje na ustanovenia § 3 ods. 5 v spojení s § 36 správneho poriadku, podľa ktorých rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a ak je pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok, správny orgán ustanoví znalca. V nadväznosti na vyššie uvedené je kasačný súd toho názoru, že žalovaný je vo veci správneho trestania znalca za správny delikt podľa § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZoZTP a v jednom prípade podľa § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6, § 33 písm. d) ZoZTP a § 4 ods. 3 vyhlášky č. 492/2004 Z.z. a prílohy č. 3 k uvedenej vyhláške povinný pribrať si iného znalca v príslušnom odbore, ak na posúdenie odbornej otázky, či použitý koeficient prípadne metodika pri stanovení všeobecnej hodnoty vybraných zložiek špecifického majetku určeného subjektu, sú použité správne, alebo či sú nevyhnutné osobitné odborné znalosti, ktorými príslušný pracovník žalovaného nedisponuje. V uvedenom prípade má kasačný súd za to, že v predmetnom prípade sa takéto osobitné odborné znalosti vyžadovali. Ministerstvo spravodlivosti SR si teda malo pribrať znalca z príslušného odboru, ktorý by preskúmal povahu odborných otázok vypracovaných sťažovateľom v posudzovanom znaleckom úkone a jeho odpovedí na tieto otázky, aby bolo možné vyhodnotiť, či sa sťažovateľ dopustil správneho deliktu v rozsahu a spôsobom uvedenom v rozhodnutí žalovaného. Pre úplnosť kasačný súd poznamenáva, že povinnosť pribrať si znalca sa neprieči právomoci žalovaného zverenej mu ustanovením § 11 ods. 4 ZoZTP, pretože v konečnom dôsledku bude rozhodovať žalovaný, avšak po tom, čo s pomocou znalca dostatočne spoľahlivo ustáli skutkový stav. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje aj na rozsudok NSS SR 1Asan/17/2020, ktorý obdobne ako v tu prejednávanvej veci konštatoval, že „Ministerstvo spravodlivosti je vo veci správneho trestania znalca za správny delikt vykonania úkonu mimo zapísaného odboru znalca povinné pribrať si iného znalca v príslušnom odbore, ak na posúdenie otázky, či úkon patrí alebo nepatrí do odboru alebo odvetvia, v ktorom je stíhaný znalec zapísaný do zoznamu znalcov, sú nevyhnutné osobitné odborné znalosti, ktorými príslušný pracovník Ministerstva spravodlivosti nedisponuje.“

78. V nadväznosti na vyššie uvedené a zmienený rozsudok NSS SR 1Asan/7/2020 kasačný súd dodáva, že k žiadnemu znaleckému posudku nemožno pristupovať bezpochybné, a to ani k tomu „revíznemu“, ktorým žalovaným pribráný znalec posudzuje vecnú správnosť iného znaleckého úkonu, prípadne jeho časti. Žiadny znalecký posudok totiž nie je vybavený prezumpciou správnosti. Privilegovanosť a „vyššia sila“ revízneho posudku sa však týka najmä dôkaznej situácie, keď je potrebné v rámci správneho konania vyriešiť kolíziu názorov žalovaného ako orgánu dohľadu nad znaleckou činnosťou a znalcom,

ktorý vypracoval znalecký úkon, resp. jeho časť spôsobom v rozpore s príslušnými právnymi predpismi a ustálenou praxou.

79. Napokon kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že kasačný sťažovateľ v sťažnosti uplatnil tiež kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP, a teda, že sa krajský súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, pričom poukázal na rozhodnutie NS SR 3Szd/7/2009, z ktorého odcitoval časť odôvodnenia uvedeného rozhodnutia a na podporu svojej argumentácie následne podotkol, že zo zmieneného judikátu jednoznačne vyplýva, že už samotné odňatie práva účastníka konania na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia je postačujúcim dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia, a to bez ohľadu na okolnosť, či by rozhodnutie bolo inak vecne správne. Kasačný súd v tejto súvislosti dodáva, že citovaný názor uvedeného správneho kolégia NS SR sa nepriamo týka sťažovateľom uplatnenej námietky, ktorá je rozobratá vyššie, avšak vo svojej podstate rieši inú právnu situáciu. Konkrétne, nesprávny procesný postup správneho orgánu pri posúdení žiadosti účastníka správneho konania o nazretie do spisu a podkladov rozhodnutia (§ 23 ods. 1, § 33 ods. 2 správneho poriadku) ako žiadost' o poskytnutie informácie podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v platnom znení. Rozsudok NS SR 3Szd/7/2009 konštatoval, že „oprávnenie účastníka správneho konania podľa § 23 ods. 1, § 33 ods. 2 Správneho poriadku na nazeranie do spisov a podkladov je v pomere špeciality k všeobecnému právu na prístup k informáciám podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a právne konzumuje jeho všeobecné právo na poskytnutie informácií. Právo účastníka správneho konania na oboznámenie sa podkladmi rozhodnutia je širšie a za podmienok ustanovených správnym poriadkom zahŕňa prístup k všetkým podkladom správneho rozhodnutia, ktoré správny orgán použil na rozhodnutie.“ Kasačný súd preto námietku sťažovateľa uplatnenú v kasačnom konaní podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP s tým, že správny súd sa v konaní alebo rozhodovaní odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu s poukazaním na tu uvedený rozsudok NS SR 3Szd/7/2009, vyhodnotil ako nedôvodnú.

80. K ďalším námietkam sťažovateľa kasačný súd dáva do pozornosti, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

81. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší správny súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP zrušil a vec vrátil Správnemu súdu v Bratislave na ďalšie konanie. V tejto súvislosti najvyšší správny súd uvádza, že od 01. júna 2023 nadobudol účinnosť zákon č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (reforma súdnictva), ktorým boli zriadené Správny súd v Banskej Bystrici, Správny súd v Bratislave a Správny súd v Košiciach (ďalej len „správne súdy“). V zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 151/2022 Z. z., správne súdy začnú svoju činnosť 01. júna 2023. Výkon súdnictva prechádza od 01. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 01. júna daná právomoc správnych súdov.

82. Úlohou Správneho súdu v Bratislave v ďalšom konaní bude vo veci opätovne rozhodnúť s tým, že je viazaný právnym názorom kasačného súdu, pričom pri svojom opätovnom rozhodovaní bude postupovať v naznačenom smere tak, aby odstránil vyššie uvedené pochybenia.

83. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne správny súd aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

84. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho správneho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.